

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatkak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félévre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasabos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyiltér sora 15 kr.

Közigazgatási bizottság gyűlése okt. 14-én.

Főispánunk ó méltósága azon kitüntetésben részesülvén, miszerint trónörökös ur ó felsége görögényi vadásztársaságba meghívott, távollétében az elnöki széket az alispán foglalta el. A tagok szép számmal jelentek meg. — Elnök alispán a gyűlést megnyitván, körülbelől következőket mondá a közigazgatásról szóló jelentésében: „Több idő óta olyan kellemetlen hírek forognak, mintha meggyénk némely lakói által a magyar lakosság biztonsága ellen mozgalom indult volna meg s mintha már ki is tüzetett volna a nap, melyen a magyarság meg fog támadtatni. E mozgalom híre az irredenta által kiadott ismeretes lázító proklamációnak tulajdonítható. A közbéke megzavarásától főleg a hegyaljai lakosság tartván, elrendeltetett, hogy kellő mennyiségű katonaság helyeztessék el Magyar-Igenbe és Zalathnára. A központból e sajnós ügygyel kapcsolatos mozgalom a legszigorubb figyelemmel kísértetik s alispán fel van hatalmazva, hogy szükség esetében megfelelő nagyságu katonai erőt requirálhasson. Miután azonban a közönység között tulzott hírek forognak, kéri a bizottsági tagokat, hogy a kedélyeket körükben lecsillapítani teltetöleg igyekezzenek.“

A közigazgatási bizottság megnyugvással fogadá e jelentést. A tárgyak közül felemlithetjük a következőket. Egy kepezítés felhajtása iránt beadott esperesi felhivásra a szolgabíró rendeletet adott ki a fizetés teljesítése végett. Az illető fél felebezésében tagadta kötelezettségét, állitván, hogy az általa vásárolt birtok kepezítési kötelezettséggel nincsen terhelve. A bizottság tárgyalást rendelt el ez ügyben a volt földbirtokos kihallgatása mellett.

Hét katonai elbocsátási ügy elhatározása után kir. adófelügyelő tette meg jelentését, mely sze-

rint szeptember hóban befizettetett 73.636 frt 97 kr, vagyis 15.748 frt 67 $\frac{1}{2}$ krral kevesebb egyenes adó, mint a tavalyi évben. A hátralék összesen 640.923 frt 61 $\frac{1}{2}$ krt tesz. Hadmentességi díj ezimen 3651 frt 82 kr folyt be, hátralék 58.412 frt 87 kr.

A közlekedési ügyek közül kiemeljük azon bizottsági javaslatot, miszerint a miházezfalvi rév-átjárás sokszoros veszélyeinek kikérülése végett kéressék fel a kormány, hogy az építendő vasuti hidon szekér és gyalog közlekedésre is adna helyet. A postaügy körében elhatározott, hogy a postaigazgatóság kéressék fel, miszerint intézkedjék a leveleknek tisztán kivehető bélyegezéséről, továbbá, hogy a marosújvári posta ne Felvinezről, hanem a gyorsvonatokkal is összeköttetésben levő kocsárdi postahivataltól vehesse át a postai küldeményeket. — Kiss Bálint azon javaslata, hogy Magyar-Igen is egy távvidai szárnyvonal által köttessék össze a Gyulafehérvár-abrubbányai távívó vonattal, — helyesléssel fogadta s ennek lehető engedélyezése iránt felirat küldése határozottatott.

Dr. Magyar Károly jelentése szerint szeptember hóban az egészségügyi állapot általában kedvező volt. Tulnyomólag légzőszervi bajok, különösen torokhurut és toroklob fordultak elő. Roncsoló toroklob 18 községben 69 esetben fordult elő. — Felgyógyult 11, meghalt 54; kezelés alatt maradt 4. Gyulafehérvárt 3 halálos kimenetelű torokgyík eset volt. Abrubbányán a roncsoló toroklob miatt az iskolákat megnyitni nem lehetett. A négy r. t. városban meghalt 27 férfi, 18 nő.

A gyűlés hamar véget ért s ezután még árvaügyi és erdőkihágási felebbezett ügyek tárgyalattak.

Enyed város képviselőtársaság közgyűlése.

Nagy-Enyed város képviselőtársaság folyó október hó 12-én rövid ülése volt. Elnök Kovács Gyula polgármester, tagok feles számmal.

Olvastatik Alsófehérmegye állandó választmányának átirata, melyben a kutyatartásra vonatkozó városi szabályrendeletet némi módosításokat hoz javaslatba. Közgyűlés a javaslatba hozott módosításokat, melyek a díjfizetésre vonatkoznak, helyeseknek találván, elfogadja s a szabályrendeletet ezek szerint kiigazítva fog a megyei öszi közgyűléshez jóváhagyás végett fölterjesztetni.

Tanácskozás tárgyán tüzetvén ki a szüretelés idejének megállítása, rövid vita után szavazattöbbséggel kimondatott, miszerint az idei szüretelés október hó 23-án veszi kezdetét, és pedig 23. 24-én szüreteljenek az alsó fordulón szőlőtulajdonosok, 26-án és következő napjain a felső fordulón szőlőtulajdonosok. — Voltak, kik ohajtottak volna korábban szüretelni, de a többség azon igen helyes indok által engedte magát ezen kérdés eldöntésében vezetett, hogy idej szép szőlőtermésünknek — a meddig csak lehetséges — engedjünk időt a kérésre. Így már kilátás lehet rá, ha az időjárás is folyton kedvező lesz, hogy ez évben az enyedi szőlőhegyekről nem csak sok, de egyszersmind kitünő minőségű mustot fognak a szőlős gazdák szűrni.

Elnök polgármester előre bocsátván, hogy a város közelebb fekvő erdőseiben a makktermés ez évben annyira bő volt, hogy a városi sertésállomány szükségletét jóval felülmulja, ez okon tanács egy vállalkozóval — a képviselői közgyűlés utólagos jóváhagyása kinyerésének reményében — szerződésre lépett, melynek értelmében Enyed város képviselőtársasága a téli makkoltatás végett átadja a „Bükkös“ nevű erdőt 450 forint előre lefizetendő bérösszegért. — A makkoltatás kezdetét veszi még e folyó hóban és tart 1886. március 15-ig. A sertés nyáj 200 darabnál többet nem számlálhat. Város tartozik itatási célokra az erdőterület valamelyik pontján egy egyszerű kutat berendezni s egy kis oklat elkeríteni.

Közgyűlés tanács eljársát jóváhagyólag tudomásul veszi s a megkötött szerződést úgy a mint köttetett, sajátján elfogadja.

Dr. Bartók György lelkész és képviselői tag a rendőrtanácsoshoz kérdést intéz, hogy a vasárnap megün-

A két követjelölt.

— Novella. —

Francoziából fordította: Balázs József.
(Folytatás)

Néhány nap mulva Ghilaine visszatérve rendes körutjából, melyet időnként a helység szegényeinek meglátogatása végett szokott megtenni, atyjára tekintve, örömtől sugárzó arccal így kiáltott fel:

— Eppen most láttam Boger orvost!
— Te láttad őt? — Ez ember?
— Nő nem éppen olyan szörnyeteg, a minőnek te képzeled. Nagyon kellemes beszédmódora van.
— S még beszéltél is vele? — kérdé a gróf sápadozva.

— Oh igen! A mint tudod, felkerestem Modestinet, elvive neki a pólyaruhát, melyet kis leánya számára készítetttem. Belépve hozzá, egy fiatal embert láttam ágya mellett ülni, karjaiban tartva a kisdédet. Jóakarattal meggyarazgatta az anyának, hogy a gyermeket nem kell oly nagyon bepölyálni, hogy erősen meg legyen szorítva; — mondá, hogy csecsemőket most úgy szoktatják, hogy tagjaik szabadon legyenek. Nem is képzeled, mily kedves és jószágos volt arca, kezei között tartva a gyermeket, oly ügyességgel, akár egy asszony. Mondá, hogy a malagai bor, melyet én vittem, nagyon jót fog tenni neki, mert a szegény nő nagyon ki van merülve. Minden napra huslevest rendelt, mire én azt mondám, hogy gondoskodni fogok én magam arról. Nem is képzeled, kedves papa, mily megnyerő az a Roger orvos! Ugy . . .

Nem merte tovább folytatni. A gróf összeráncolta homlokát, majd meg ismét nyugodt arccal öltött. A leány

TÁRCZA.

Dalos Eszti.

— Ballada —

Aratnak a réten ifjak, lányok sorba.
Menyecske ajkáról vigan szól a nóta.
— Istenem, de szép is ez a magyar ének!
— „Dalos Eszti kezd el a legszomorubbat
Az istenre kérlek!“

Pásztor Jóska szeme forró könnytől ázik.
Szerencse, hogy reá senki sem vigyáz itt —
Ifju feleségnek másra áll a gondja —
S szomorú dal helyett olyan édesen foly
A legvigabb nóta.

Kis pitypalaty sir-ri a tilos határba'
Elakad az asszony a vig dalolásba' —
— „Meghalok, ha azt a madarat nem látom.
Eredj által érte Pásztor Jóska, férjem,
A tilos határon!“ . . .

Felrakott keresztet vetnek hosszú árnyat,
Immáron vége van a napi munkának.
Felrakatlan alig azaz egy pár kéve —
— S család asszony szívből a hűség virágit
Szálanként kitépve. . .

Felhőtelen égre egy-két csillag gyul ki,
Dalos Eszti most kezd hazudni tanulni:
— „Nem szerettem soha, megesküszöm bátran,
Mióta csak láttam gyönyörű két szemed,
Mást soh'sem imádtam!“

— „Szerelmem virága bimbó korát élte —
Hitegettek csúful, úgy vittek a lépre.

Ki beköté fejem — megbánja még eztet,
Sárguló kalászból, letarolt mezőben,
Nem rak több keresztet!“ —

. . . Kis pitypalaty sir-ri a messi határba'
Pásztor Jóska úzi érbe, ingoványba',
Süppedő mocsárban lába el-elakad —
Mégfogta végtére, ingoványos érbe
A halál-madarat . . .

Felhőtelen égről egy-két csillag esik —
Hát im, egy fekete fellek kerekedik,
Vihar hozza szárnyán, . . . egy ösmerős rém lesz —
Ifju asszony nézi, aztán oda kap
Megzavart fejéhez.

— Harmadik határból panaszos hang támad:
— „Ide hoztam tollát annak a madárnak . . .
Szét hintem a szélbe, írja földre-égre:
Sohse adjatok hiszékeny emberek
Asszonyi hűségére!“ —

— Bűbánatos gyászba borul az ég-alja,
Szegény Pásztor Jóska most tesszik a partra.
Sirató szülsje oda borul rája . . .
— Dalos Eszti fut-fut, üldözi egy árnyék
A széles világba. . .

— Ne járjatok lányok kenderzátatába!
Kisértek lakozik oda kinn a tóba —
Holdvilágos este még sirni nem restel —
— „Édes feleségem, a legszomorubb dalt
Kezd el immár, kezd el!“ . . .

— Nagy-Enyed —

Szabó Ferencz.

neplésére vonatkozó állami törvények Enyed város területén mi okon nem tartatnak érvényben? Enyeden — mint mondá — a vasárnap nem vasárnap, hanem vásárnap. A kereskedések egész délelőtt nyitva vannak a templomozás alatt is javában foly az adás-vevés, melynek zibajja behat a templomokba s zavarja az isteni tisztelet csendjét. — A rendőrtanácsos röviden válaszol eme kérdésre, melynek meghallgatása után képviselő kimondja, miszerint a vasárnap reggeli adás-vevés csak délelőtt fél 10 óráig folyhat, ekkor a kereskedések bezárandók délután 5 óráig, — a vásáros nép pedig fél 10 óra után a piac mindenik részéről eltávolítandó; rendőrség pedig utasítatik, hogy ezen közgyűlési határozatnak jövőre szigorúan érvényt szerezzen.

Ezzel a tárgysorozat véget érven, polgármester a gyűlést bezárja.

Referens.

Az alsófehérmegyei gazdasági egylet közgyűlése.

A körülmények összeréséből azt gondoltuk, hogy folyó hó 15-dike a legjobb nap lesz összehozni a gazdákat közgyűlésre. Vásár, szép idő mind azt remélte velünk. Sajnálattal várakozásunk nem teljesült egészen. A Zeyk és Kemény család tagjaink nagyobb részét id. b. Kemény Domokos halála, a gazdák nagyobb részét a szűreti előkészületek stb. foglalta el úgy, hogy csak 16 bátor ember képezte a gyűlést. Ámde azért, mihelyt ismételt felhívásra helyet foglaltunk a zöld asztal körül, megeredt az élénk vita b. Splényi Henrik és Pávay V. Elek buzgó tagtársak kezdeményezésére folytán. De tartunk sort. Az elnöki széklet Csató János kir. tanácsos-alispán, mint 2-od alelnök foglalta el s megnyitó beszédében mély sajnálattal emlékezett meg azon veszteségről, mely az egylet közti tiszteletben állott elnöke Zeyk Károly főispán elhunytával érte, felsorolván azon tagokat, kiknek elhalálását mélyen fájlatjuk, a gyűlés jegyzőkönyvileg fejezte ki mély részvétét.

A gyűlés első érdemleges tárgya azon előterjesztés volt, melyet az igazgató választmány tett a súlyosan érzett gazdasági válság tárgyában, s melyet mult számunkban közöltünk. Élénk eszmecsere után, némi styláris javítással a szövegben foglalt javaslatok elfogadtattak. Elfogadtattott továbbá a rendszeres állatkiallításra és jutalmazásra vonatkozó szabályzat is, s megállapított 455 frt bevétellel és 600 frt kiadással az évi költségvetés is, a többlet fedezésére nmlgu ministerium fog felkérni. A hátralekös tartozások behajtására vonatkozó intézkedés után elnöklő kir. tanácsos b. Kemény Kálmán főispán urat tagul jelent be, mi köztetszéssel fogadtattott. Az erdélyi gazdasági egylet kiváló elismerését és köszönetét fejezve ki egyesületünknek az országos kiállításon tanúsított nagymértvű részvételért, kijelenti, hogy „bármint elismerést vívjon ki az erdélyi gazdáknak egyesült fellépése, az orosz-lán rész abból mindenkor megyné gazdasági egyesületét fejeje illetni.“ A közgyűlés örömmel vette tudomásul ez elismerő nyilatkozatot, de tudva azt, hogy az érdeklődés oly nagy mérvben való felköltése, az egyes kiállítók biz-

tatása, személyes felkeresése, a kiállítási tárgyak összegyűjtése és felküldése leginkább ifj. Gáspár János egyetünk ritka buzgalmu titkáranak érdeme, Török Bertalan jegyzőnek ez elismerést tolmácsoló meleg szavai után jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét. Ugyane szempontból elhatározta Kovács Gyula r tag indítványára, hogy Gamauf Vilmost, az erd. gazd. egylet ritka jeleségű titkárárt, kir. tanácsossá lett kineveztetése alkalmából üdvözlő irattal fogja meglatálni.

A tárgysorozat befejeztetvén, a választás következett. Eredménye a következő: Elnök br. Kemény Kálmán, alelnökök: gr. Teleky Gusztáv, Csató János, igazgatók Bares Ferencz, br. Splényi Henrik, Soltész N. János, titkár: ifj. Gáspár János, jegyző Török Bertalan, pénztárnok Tóth Miklós, választmány: Balog János, Batta Bertalan, gróf Bethlen Sándor, dr. Boez József, Ebergényi Mózes, Imreh József, Kiss Bálint, Kovács Gyula, Kozma Gyula, Köblös Miklós, dr. Magyar Károly, Mangesius Frigyes, Miksa Miklós, Mórággy István, Müller Mihály, dr. Nagy Albert, Pogány János, Rákosi Bálint, Sebesi Ádám, Szöcs József, Timár Károly, Vajna István, Vajna Károly, Zalányi Farkas, Zeyk Kálmán. Ohajtuk s reméljük, miszerint az egylet több tevékenységet fejt ki jövőre azáltal is, hogy gazdáknak többször ad alkalmat eszmecsere s ennek eredményül módot igyekezik szerezni gazdasági állapotunk javítására, emelésére.

Egy kis gazda.

A vasutak kiállítása.

Országos kiállításunk — feladatához hiven — hazánk kultúrtevézőinek egy hatásos összképét tünteti fel. A vasutaknak, melyek e tényezők sorában előkelő helyet foglalnak el, ehhez képest szintén előkelő hely jutott kiállításunkban. Vasutaink kiállítása három főcsoportra osztható: az osztrák-magyar államvasut, a déli vaspálya és magyar államvasutak kiállítása.

Az osztrák-magyar államvaspálya-társulat pavillonja egyik legszebb építménye az egész kiállításnak. Parkirozott előtérben a magyarországi uradalmak terményei és gyártmányai, pyramisok köztérből, vas- és aczéből vannak elhelyezve. Ugyane kitűnően kezelt uradalmaknak vannak a pavillon két belső szárnyai fenntartva, ugy hogy a bennünket első sorban érdeklő tulajdonképeni vasuti kiállításnak kissé szűk tér maradt fenn. A de Serres-Battig-féle jeles vas-felépítmény már több előbbi kiállításból ismeretes; az új szerkezetű óriási emelődaruk ellenben e téren haladást jelentenek és annál inkább érdemelnek felémeltést, mert tudunk szerint a társulat műhelyeiben készülték. A magyarországi vonalakon jelenleg közlekedő személykocsik és mozdonyok néhány eredeti példányban vannak bemutatva, bár az összehasonlítás okáért itt is, mint a magyar államvasutaknál, a régebben használatban volt járművek kiállítása is érdekes lett volna. Egészen véve az osztrák-magyar államvasut különben igen diszes és nagy költséggel előállított pavillonja inkább a társulat magyarországi uradalmainak, mint a hatalmas forgalmi intézet kiállításának tekinthető és azért vasuti szempontból behatott foglalkozásra nem ad alkalmat.

A déli vasut csinos kis pavillonjával még rövidebben kell végeznünk. Preninger főépítészeti tanácsos aczél-felépítmény-szerkezete nem magyar találmány és különben is több más kiállításban be volt már mutatva. Egyebekben meglehetősen tartalmatlan az amugy is apró pavillon. A társulatnak Magyarországon nincsenek műhelyei és tehát nálunk nem igen volt mit kiállítani. Csinosak és eredetiek a Magyarország és Budapest, különben Grácban készült czimerei, melyek csupa apró sinprofilból, sin-szegebből és több effélebből vannak igen ügyesen összeállítva. Hogy a déli vasut legalább annyiban vett részt kiállításunkban, az is, ez intézet ismeretes forgalmi politikájánál fogva, vívmányának tekinthető, melynek elérése a magyarországi üzletgazgatóság érdeme.

A többi magánvasut, szinte resteljük kimondani, a közlekedési ministerium pavillonjának oldalaszalain eldugott egy-egy egyforma díszkötésű apró tokocskos által van képviselve, mely az illető vasut hossz-szelvényét, némelyiknél még helyzetrajzát is tartalmazza. Ennyi az egész. Ezenfelül csupán a magyar észak-keleti vasut sátor-a.-ujhelyi főműhelye állított ki egy a mozdonyok káros mozgásának megakadályozására szolgáló elmésen szerkesztett készüléket, és a kass-a-oderbergi vasut néhány forgalmi-statisztikai és műszaki rajtot, többek közt a Hernád-fahid vasszerkezettel való kicserélésének és a megrongált mosty-i alagutgyűrűnek szintén vassal való felcserélésének ábráit, melyek technikai tekintetben annyiban érdekesek, amennyiben e műtétek a forgalom megszakítása nélkül történtek.

A vasuti osztály egész sulya a magyar állami vasutak kiállításán nyugszik. Ez a közlekedési ministerium tágas csarnokát majdnem egészen betölti és tartalmassága által némileg kárpótól az előbbieken vázolt hiányokért. A m. k. államvasutak gépgyára és a Ganz-gyár által kiállított mozdonyok, személy- és teherszállító kocsik szintén itt vannak elhelyezve. Ezeknél érdekesebb azonban és szinte történeti beccsel bírónak nevezhető a magyar államvasutakon 1868. óta mai napig használatban volt és levő különböző személyszállító kocsik összeállítása eredetiben és rajzban. Minő haladás a régi egyszerű coupés-kocsiktól a mai gyönyörű salon- és belközlekedésű (intercommunicationális) rendszerű kocsikhoz. Államvasutaink rohamos fejlődésének igen érdekes és gyorsan átnézhető képét nyújtják még azon igénytelen kis fali-térképek is, melyek az állam hálózatát 1868-tól 1884-ig ábrázolják. 1868-ban a kis budapest-rosenez-salgótarjáni vonal — 1884. végén az ország összes régpontjait felölő hálózat; 129 kilométerrel növegyeren felül — ez oly rapid terjedés, milyen Amerikán kívül rövid másfél évtized alatt tán sehoh se fordult elő! Államvasutaink kiállítása egyáltalán dícséretes buzgalommal felöllel magában mindazon történeti adatokat, melyek a hálózatnak forgalmi, kereskedelmi, építészeti és főleg műszaki tekintetben való rendkívüli növekedését és gyarapodását tanulságosan és világosan feltüntetik.

Ha felemeljük végül a Banovits Kajetán szabadalmazott állomási tájelzőjét és új szerkezetű kocsivészjelzőjét, a Sándorfi szintén szabadalmazott állomási vész-

belátta, hogy jobb lett volna semmit sem szólnia. Nem volt képes felfogni, hogy egy oly jó ember hogyan lehet annyira borzasztó ellenség, s visszaidézte lelkében az orvos buskomor, barna, de oly sok jószágától sugárzó szemeit, sáppadt és szabályos arczát, nyájas mosolyát, midőn remegő hangon annyi szívélyességgel beszélt.

Midőn a szokott napon Ghilainének ismét meg kellett volna látogatnia Modestínát, a gróf megtiltotta azt s egy szolgát bízott meg, hogy az általa ajánlottakat elvigye.

Roger nagy feltűnést okozott a helységben, úgy hogy Riviere maga is csodálkozott rajta, de igazat adott neki.

— Bátorosága van, ami pedig nálam most hiányzik — mondá ő — és meg kell vallanom, ha majd találkozni fogunk egymással, finom és udvariasnak fogom őt megismerni.

— Gyanítottam én ezt mindig, — szölt a gróf. — Ön köpenyforgató, orvos ur; látom már, hogy az ellenfél pártjára szegődött, valamint biztos vagyok a felől is, hogy reá fog szavazni.

Riviere mosolygott, nem akarván haragosnak látszani. Az abbás pedig ellenkezőleg még olaját öntött a tűzre, segítkezve a csalárd szellemű jövevény meghurcolásában.

Egyik este, vacsora után, a mint Ghilaine atyja mellette énekelt, jelentik, hogy Modestine nagyon rosszul van s kéri őt magához. A leány azonnal fölkel, kérve atyját, engedje meg, hogy a haldoklót meglátogathassa.

A gróf egyideig habozott, aztán, mintha valami veszélytől félné, gyorsan így szólott:

— Én is el fogok menni veled.

Csakhamar oda érkeztek. Csak egy szomszédnő volt ott a beteg mellett, a ki gyöngye hangon mondá:

— Én vagyok az oka, ha meg fogok halni; az orvos megtiltotta, hogy fölkeljek s meghűtöttem magamat; érzem nagyon jól, hogy meg fogok halni. — És didergett

daczára a hevitett tégláknak, melyekkel fölmelegíteni törekedtek.

Ghilaine fölvetta a síró csecsemőt, hogy elhallgattassa azzal a nyájas hízkelkedéssel, melyet a nők a kicsinyekkel szemben általában tanusítani szoktak. Nemsokára Roger orvos is megérkezett, kanalas gyógyszer hozván magával.

— Hasztalan már minden, orvos ur — mondá a beteg. Nagyon köszönöm önnek, de érzem, hogy nemsokára végem van; csak az az egy fáj, hogy hátra kell hagynom gyermekemet. Igerje meg nekem, hogy ha szükség get szenvedne, gondoskodni fog róla.

— Csak legyen nyugodt, — mondá Ghilaine — jobban fog lenni!

— Soha, kisasszony, én érzem . . . Oh de jól esik nekem, hogy gyermekemet a kegyed karjaiban láthatom. Ugy tetszik nekem, hogy kegyed egy kissé szereti őt . . . s esdő szemeit Ghilainere függeszté.

— Bizzik csak bennem, ígérem, hogy gyermekének gondját fogom viselni.

— Oh mily boldog vagyok! — szölt Modestine gyöngye hangon, mig tekintetét édes gyönyörrel nyugtatá Ghilainen és gyermekén. Majd csaknem elhaló hangon folytató: Igerje meg ön is, orvos ur . . . hogy gondja lesz reá . . . s olyanforma mozdulatot tett, mintha ki akarná tártai karjait, hogy megölelje gyermekét, — de hirtelen sáppadtás futotta el arczát, szemei elhomályosultak s úgy látszott, mintha egy felhő szállott volna homlokára . . . Meg volt halva . . .

A gróf mitsem tudott szólni, zavarodottan állott ott Roger orvos előtt.

A gyermeket magunkhoz fogjuk vinni, — szölt Ghilaine. A gróf azonban nem egyezett bele ebbe, nehogy a gyermek akadályozza őket, midőn az előkészületeket akarják megtenni Párisba menetelőkre nézve.

jelzőjét és a Neuhold, és Leopolder czégek, vágó vasut-felszerelési terünk engedi — nagy társunk vasuti csoportj

CS.

„Tanu

— U

Ha Bécs nevezetű utazók előtt jól ismer egyikét kellene egy szót járt élményeim, jöcs De nem mellőzhetek ben kitűnő intézetet kereskedőre és iparos kus tudvagyát pedig

A pompás bőr van berendezve a „k leti — főleg az ázsia kivitelre termelnek. rukat jellemzi, öltözé mind gazdag változa csak ott láthatjuk — reskedőt és iparost — Európából bevisznek amint ott a keresked tosság és mennyiség importál, néha alkalm ban és színezvegyülett

Az „iparmuzet lal el. Közül levő t horöntvények gazdag termék pedig zsuolt termékek legjelesebb kat látva, tanulmán mivé válnia kell: al változatossága, az iz finomsága ép ugy r műasztalost, mint a gyárost s az üvegdi hogy a budapesti or los munkákat, Jung veit, Zsolnai és Fis lánjait, Girgl és Ko után tudtam igazán tam a bécsi iparmu öröm érzete kelt fö méltó versenytársai czára is, az osztrák dom, Lobmayer üve ségükkel, finomságt mányának. — A reg gyat: római és köze ez utóbbiakat oly n bármely korunkbeli sokféle kiviteli szer

A pesti dalsz egy balletet: a „be pompás csoportozat elő a „Prater“ rész egy vasárnap délut „in natura.“ Hogy tetejére. — Menet terhes életét, meg a lassu menetben ő dolga. „Reggeltől forráságban, fagyba 10—20 krt. 10 fo már most meg a „trinkeld“ a final szived sugallatából az omnibus-ló mos fut vagy — száz sön.“ A „praterste jöszivűséggel meg latni, menj a „Wu hid oszlopai alatt meid előtt. Egyet azután pompásan lanat alatt fénykép ringepiekekkel; va erőművészi, büvés terülnek el, hol r „Salami ungheresé lián rögtön levág, tálal, a kenyeres tömeg van itt min kok vidám publiku

jelzőjét és a Neuhold, Egger, Fischer, Weimer, Teirich és Leopolder czégek, főleg jelzési és távirtdai szakmába vágó vasut-felszerelési tárgyait, akkor — a mennyiben szűk terünk engedi — nagyjában felöleltük mindazt, mi kiállításunk vasuti csoportjai tartalmazznak.

CSARNOK.

„Tanulmány uton.“

— Utazási karcolatok. —

II.

(Folytatás.)

Ha Bécs nevezetességeit akarnám leírni, akkor az utazók előtt jól ismert Bäderer piros kötésű könyveinek egyikét kellene egyszerűen lefordítanom s ahhoz fűzve saját élményeimet, jócskán betölteném e lap hasábjait. — De nem mellőzhetek két igen praktikus s a maga nemében kitünő intézetet megemlíteni, mely minden jóvaló kereskedőre és iparosra kiváló fontossággal bír, — a laikus tudványát pedig szintén kielégíti.

A pompás bürözpépület jobb szárnya helyiségeiben van berendezve a „keleti muzeum.“ Mindazt, amit a keleti — főleg az ázsiai — tartományok és Egyiptom lakói kivitelre termelnek. — mindaz, ami művészetüket, iparukat jellemzi, öltözeteik, fegyvereik, házi eszközeik stb. mind gazdag változatosságban van bemutatva. De ugyancsak ott láthatjuk — és ez érdekelheti különösen a kereskedőt és iparost — mindazt, ami ezen tartományokba Európából bevisznek csomagonként vagy darabonként, úgy amint ott a kereskedésekben előfordul. Végtelen változatosság és mennyiség az, amit e tartományokba Európa importál, néha alkalmazkodva a keleti ízléshez is: formában és színvegyületben.

Az „iparmuzeum“ már egy egész nagy épületet foglal el. Közül levő üvegfedelű udvarhelyiségét gipsz szoboröntvények gazdag gyűjteménye foglalja el, a díszes termek pedig zsufolásig rakva vannak a különböző ipartermékek legjelesebb, leggazdagabb tömegével. E tárgyakat látva, tanulmányozva képzi magát az iparos azzá, a mivé válnia kell: alapos képzettségű mesterré. Az alakok változatossága, az ízlés fejlettsége, a kivitel pontossága és finomsága ép úgy meglepi az ismeretét bővíteni kívánó műasztalost, mint a mulakatost, a majolika és porcellán gyárost s az üvegdiszmnű készítőket. — És én bevallom, hogy a budapesti országos kiállításon látott díszes asztalos munkákat, Jungfer és Árkay gyönyörű vas- és rézműveit, Zsolnai és Fischer pompás majolikáit és porcellánjait, Girgl és Kossuch igen szép üvegműeit csak azután tudtam igazán megbecsülni, midőn összehasonlítottam a bécsi iparmuzeum kitünő tárgyaival. — A valódi öröm érzete kelt föl bennem, látva, hogy hazánkfiak oly méltó versenytársai lettek, kedvezőtlen viszonyaink dacára is, az osztrák és cseh iparosoknak. Ha nem esalódom, Lobmayer üvegtárgyai azok, melyek meglepő szépségükkel, finomságukkal felelték állanak a magyar gyártmányoknak. — A régiség kedvelő is találhat tanulmánytárgyat: római és középkori záradatokat, kulcsokat, még pedig ez utóbbiakat oly nagy számban, változatos alakban, hogy bármely korunkbeli lakatosnak is becsületére válnék a sokféle kivitelű szerszám modern előállításai.

A pesti dalszínházban nagy tetszés között adnak elő egy balletet: a „bécsi keringőt.“ Ennek utolsó jelenete pompás csoportosításokban és mulatságos élethűséggel adja elő a „Prater“ rész mulatságait. — Erdemes reá szólni egy vasárnap délutánt, hogy meglássa az ember mindazt „in natura.“ Hogy jobban láthass, ül fel egy omnibus tetelére. — Menet közben elpanaszolja a konduktor az ő terhes életét, meg a kocsis is elmondja — mert hiszen a lassu menetben van idő reá, — hogy milyen nehéz az ő dolga. „Reggeltől késő estig a bakon kell ülnie esőben, forróságban, fagyban, hóban s kap napjára 1 frtot, 1 frt 10—20 krt. 10 forint a szállásra megy, hogyan éljen ő már most meg a 20 frtból családijával stb.“ Persze hogy „trinkgeld“ a finaleja a keserves nótának, mit megindult szived sugallatából adsz s rögtön láthatod a jó eredményt: az omnibus-ló most egy uri kocsi paripáival is versenyt fut vagy — száz lépésnyire, ott a hosszú „Praterstrassen.“ A „praterstern“-en van a megálló hely s bécsies jószívűséggel meg is mondják, hogy ha jól akarsz mulatni, menj a „Wurstelpraterbe.“ — Áthaladsz a vasúti hid oszlopai alatt s ime egy új világ város terül el szemeid előtt. Egyetlen széles utcája van az igaz, hanem azután pompásan be van szegélyezve panorámákkal, pillanat alatt fényképező műtermekkel, ékes és legékesebb ringszövegekkel; van itt camera obskura, Paprika Jancsi, erőművészi, bűvészi előadás stb. Jobbra a söresarnokok területe el, hol rengeteg nép issza a sört, fogyasztja a „Salami unghereset“ s a grojer sajtot, mit a jámbor találán rögtön levág, megmér s egy darab papiroson elébe tállal, a kenyeres fiú pedig kenyérral lát el. Oriási néptömeg van itt mindenütt! A főt sétálókkal, a söresarnokok vidám publikummal, a tánczhelyiségek tánczóikkal

és nézőkkel tömve. Itt látod azután, hogy mit csinál a magyar huszár s a csintalan baka káplár. Övék a tér és minden vászoncseléd! Annyiféle zene van itt és oly dühösen fujják, ütik, verik szerszámjaikat a nekimelegedett zenészek, hogy ahhoz nem szokott „vidéki“ alig várja, hogy szabaduljon az „elvezetteljes“ körből egy csöndes söröző kompánia asztalához. De nem csak a felnőttekről van itt gondoskodva. Nagy, széles mező áll szabadon a gyermekek számára is. Mily kedves zsidaj, mily élénkség van itt! „Benn a bárány, künn a farkas“ játékot űzi egy eleven csoport; ott 3—4 leányka ugrál egy zsinegen át, melyet ketten forgatnak. Műhelyt lapdázna, botokat dobálnak, — a csöndes vérték pedig hason fekvő gyönyörködnek egy-egy szöcske ugrándozásában. — Odább nagy csoport siet a „Rotunda“ felé, melynek óriási kupolája alatt most egy műlovar társulat tartja előadásait, bájos dívaít egy kőfogatu kocsin jártatva körül, hogy a roppant körben élő közönség közelről is szemlélhesse. — Csak a késő éj vet véget a praterbeli mulatozásnak s a hazatérő közönség árként lepi el a lóvonatu kocsikat, az omnibusokat s mindenféle járható művet. — A bécsi nép tud is, akar is kedélyes lenni s mulatozásra szíves örömet hajlandó — munkája után.

Legenda Praha hegyei közül.

Románból D. Basileu után ford. V. D.

Ádám ősapánktól Krisztusig az ember lett legyen jó avagy gonosz, mind a pokolba jutott, mivelhogy a Paradicsom kulcsostól mindenestől a Tisztátalan lélek kezébe vala, ki űr volt a Paradicsom és az egész Menny felett.

Krisztusnak, mint az Atya fiának volt joga örökségbe venni a Paradicsomot és a Mennysországot; de hogy mégis örvendhessen ezen örökségnek, minden áron a kulcsot kelle jutnia.

Egyszer azonban, midőn Krisztus szent Péterrel a földön járt szóla neki:

— Péter! hogyha engemet szeretsz, tedd meg amit mondok!

A szent válaszola:

— Igen uram, szeretlek és megteszek mindent, amit csak mondasz!

— Péter! beállsz szolgának az Ördöghöz és őt igazán szolgálod. Bérbe azonban semmit sem kérsz mást, csak ezen kérdésre feleletet: Hogy ha valaki elvette az atyának örökségét, vagy valamely más örökséget, kinek áll jogában azt visszavenni?!

Szent Péter fogadta, hogy úgy fog cselekedni és valóban úgy is tön.

Midőn a szolgát esztendeje letelt, az Ördög előhívta, hogy bérét kifizesse és kérdé:

— Mivelhogy igazán szolgáltál, mit kérsz? mert becsületesen akarlak kielégíteni.

— Nem kérek mást semmit — válaszola a szent — csak adj választ a kérdésemre!

— Miféle kérdésre?

— Mond meg nekem: Hogy ha elvette valaki az atya örökségét, vagy valamely más örökséget, kinek áll jogában azt visszavenni?

Alig végezte be a szent mondkáját, a Tisztátalan, aki átérté gondolatát, háromszor úgy arculütö, hogy három napig is alig tudott magához térni.

Ezek után a szent Krisztushoz indula és elbeszélé az eseményt. Krisztus vigasztalá és mondá neki:

— Csak tőrj Péter, tőrj, mert végre is nagy örömed leend! Menj és még szolgálod esztendeig, mert akkor megadja a kért feleletet.

Szent Péter ura akaratát teljesítendő, elhatározá, hogy még esztendeig szolgálja az Ördögöt és szolgálatba állott hozzá. Azonban midőn letelt az esztendő, a Tisztátalan elszólta, hogy kifizesse amit kért, hanem a szent köszönet mellett mult évi kérdésre kért választ. Az Ördög most is haragra lobbant és olyan két arculütést mért a szentnek, hogy csak úgy szikráztak a szemei.

Szent Péter ismét Krisztushoz ment és elbeszélé minden megtörténtet; Krisztus vigasztalá, hogy tőrjön és szolgáljon még egy esztendeig, mert ekkor a Tisztátalan válaszolni fog és nem űti őt arzul.

Szent Péter szót fogadta Krisztusnak és még egy évig szolgálá a gonosz leket a legnagyobb alázatossággal és odaadással. Esztendő elteltével szolgálati bérét kéré. Az Ördög most is kérdé:

— Mit kívánsz?!

A szent ugyanazon bérét kéré, azaz feleletet kért kérdéseire. Az Ördög majd kipukkant a méregtől; de nem volt mit tennie, ki kelle fizetnie a szentet és akaratlanul a kért feleletet megadá, mondván:

— Hogyha valaki elvevé az Atya örökségét, vagy más örökséget, nem áll senkinek se jogában azt másnak visszavenni, csak saját fiának.

A szent meg vala elégedve ezen válasszal és búcsut vön az Ördögtől, azután távozott. Amint Krisztushoz ért, elmondá mind szóról-szóra a választ, amit a gonosz, sötétség fejedelmétől három évi szolgálatá és szenvedése fejében bérbe kapott.

Krisztus nagy figyelemmel hallgatá Pétert és mondá:

— Látod Péter, ő maga ad nekem jogot, hogy örökségembe vegyem a Paradicsomat és az egész Mennysországot; lássunk tehát a munkához.

Isten ekkor olyan égető forróságot bocsátá, hogy majd elolvada az ember, a víz forni kezdé, a kövek forróvá lőnek, mint a zsaratnok. Végre, nem lehetett élni, majd lángra lobbana az egész világ.

Az Ördög, szintén ő se tudta elviselni e retentő forróságot, ott hagyta palotáját, mindent ott hagyott, még a Paradicsom és a Mennysországot kulesait is és úgy futott, hogy majd elszakadtak a lábai, míg a tenger szélére ért. Ott egy kissé meggondolkozott és egyet pökött, mondván:

— Ha valaki bemenne palotámba, hogy valamit elvigyen, változz szarkává és csörögj a tenger felett, míg én előjövök. Azután lebukott a tengerbe, belebujt a tenger fövényébe hűsölni.

Amíg ott marada, Isten a meleget hidegre változtatá és olyan fagyot bocsátott, hogy elrepedezének a fák és a kövek, olyan fagy lőn, a milyen még nem volt, a mióta a világ fennáll. Még a csillagok is hullani kezdének és az emberek jéggé meredtek.

A tenger egy ölnyi vastagságra befagyott.

Ebben az időben, midőn a jég legvastagabbá és átörhetetlenné lőn, Krisztus szent Péterrel a Tisztátalan lélek palotájába ment és elvette a Paradicsom és a Mennysországot kulesait és egyszerre mint a villám az ég felé repülének.

Erre az Ördög pökése egyszerre szarkává változék, mely ide-oda kezdé röpkedni a befagyott tenger felett és esörtetésével hívogató az Ördögöt. Az Ördög ezt hallva, a jég felé tört fejevel; de hasztalan, mert nem tudá összezuzni; másodszor is neki rugaszkodott, még is csak alig repedett meg; harmadszor azonban léket ütött azon és előbujt. Ekkor megkérdé a szarkától, hogy mi történt? A szarka pedig mindent elcsörtetett úgy amint volt.

A Tisztátalan lélek nagy boszusan Krisztus és szent Péter után indula és oly gyorsan emelkedett, mint a gondolat.

Épen midőn Krisztus kinyitá a Mennysországot kapuját és bemene, de szent Péternek a lába kint volt, éppen akkor érkezett meg a Tisztátalan lélek; szerencse, hogy Krisztus előre ment, mert összeharapdálta a szentnek a lábát. Azután megátokozá Krisztus és olyan messze esett onnan, hogy meg se állott egészen a pokol fenekéig, ahol még mai napig is ott van. Szent Péter pedig retentően jajgatott a Tisztátalan harapása miatti fájdalomtól.

Krisztus azonban vigasztalá, mondván:

— Csak tőrj Péter, csak tőrj, mert az egész világ veled leend.

És valóban, azóta az egész emberiség kivájt talppal marada, mint szent Péter, úgy amint Krisztus mondotta volt.

VEGYES HIREK.

— **Kinevezések:** A nagyenyedi kir. adófelügyelőséghez Végh István és Székely Albert pénzügyi fogalmazókká, Csiki Gusztáv irattárnokká nevezettek ki. — Radó János pénzügyi fogalmazó Dévára helyettesített át hasonló minőségben; helyébe Jancsó Lajos temesvári kir. pénzügyigazgatósági gyakornok lett beosztva, mint II-od osztályu pénzügyi fogalmazó. — A vizaknai járásbíróshoz: járásbíróvá Gajzágó Tivadar, albiróvá Konecz Gyula, telekkönyvezetetővé Modt Alfréd lettek kinevezve. — A magyar kir. igazságügyminiszter Tamás Sándor m. kir. 29-iki honvédszázalójbéli tisztihelytetést a nagyenyedi kir. orsz. fegyintézethez egyelőre ideiglenes minőségben másodosztályu tisztii irnokká nevezte ki.

— **A megyékünkben,** különösen a hegyalján létező nyugtalanság a hazai lapok némelyikében tulzott hírekkel kapcsolatban volt jelezve. Különösen az „Ellenzék“ levelezője tetszeleg magának ily hírek felkapásával, sőt egyik közelebbi számában különösen az alispánt és a m.-igeni j. szbirót vádolja téletlenséggel, a szerinte rettenetes dolgok fel sem vevésével. Biztosítunk mindekit, hogy habár nem látjuk a dolgokat oly fekete szemüvegen keresztül, mint a nevezett lap, azért szintoly becses polgártársaink köznyugalma egy az említett tisztviselő urak, mint a többiek előtt. Az első szárnyaló hírek, a sületlen fenyegetések, a proklamációk nem kerültek ki a figyelmet; az elrendelt vizsgálatok s elfogatások éppen a kir. ügyészséggel s a m. kir. csendőrséggel együttesen eljáró m. tisztviselők figyelmességére történtek s végül az a tény, hogy jelenleg M.-Igenben és Zalathán 70—70 székely katona van a Schönfeld-féle 82. sz. ezredből, úgy hisszük a gondoskodást talán eléggé jelzi. Nem kell feledni, hogy más viszonyok, más emberek, más szellem jelzi korunkat s a magyar állam most nemesak névleges erővel bír.

— **Alsó-Fehérmege alispánjától.** Megyénk mélt. főispánjának folyó hó 12-én kelt megtalálása folytán van szerencsém a megyei bizottságnak folyó hó 28-án d. e. 9 órára kitűzött úrsi rendes közgyűlésre meghívni, melynek tárgyai lesznek: 1. Az 1886. évi megyei javadalmazás költségvetésének megállapítása. 2. A legtöbb adót fizető

m. bizottsági tagok jövő évi névjegyzékének előterjesztése. 3. Belügyminiszteri rendelet a tisztviselőknek a magán-ügyvédi gyakorlattal való felhagyása iránt. 4. Közlekedési m. kir. miniszteri leirat a közmunkaváltásra vonatkozó szabályrendelet módosítása iránt. 5. A honvédelmi bizottság előterjesztése a bevégzett építkezéseiről és átadásáról. 6. Előterjesztés a körorvosi intézmény előléptetése és az erre szükséges rovatok megállapítása tárgyában. 7. A verespataki j. segédszolgabírói állomás betöltése. 8. A közgazdasági bizottságból kilépő 5 tag helyének betöltése. 9. Az igazoló választmány 5 tagjának megválasztása. 10. Nagy-Enyed város és a közoktatásügyi m. kir. miniszter közötti polgári iskola építésére átadott telek adományszerződésének módosítása. 11. Nagy-Enyed város és Jakab Károly közötti telek vásárlás. 12. Nagy-Enyed város legeltetési szabályzata. 13. Nagy-Enyed város szabályrendelete a kutyaadó behozataláról. 14. Alispáni előterjesztés az alvinczi parterődiéti építkezés tartamára a vállalkozó részére engedélyezendő rév ügyben. 15. A magyarigényi és kisenyedi járási irodák felújítása és épületének építése iránt. 16. Kerpenyes község határozata egy kocsomaház építése tárgyában. 17. Abrudfalva község határozata kocsomajogának 5 évre leendő kiadása iránt. 18. Verespatak község határozata a „czarínai” tó társulatnak adandó segély iránt. 19. Gergelyfája község határozata községi iroda felújítása és épületének építése iránt. 20. Bucsun község határozata községi iroda építése végett. 21. Bürger Márton fellebbezése Krakkó községnek a legeltetésre vonatkozó határozata ellen. 22. Benedek község és Bürger M. közötti kizárás tárgyában kötött egyezség. 23. Megyei gazdasági egyesület vélelmes előterjesztése a gazdasági válság ügyében. 24. Bizottsági előterjesztés Hunyadmegyének a kocsomárlási jog rendezése ügyében tett átirata. Átiratok: 25. Brassó megye a hadsereg szükségleteinek az ország iparosai által leendő előállítására tárgyában. 26. Pozsony és Veszprém megye a korbóló cizgányok állandó letelepítése tárgyában. 27. Zólyom megye a közigazgatási reform tárgyában. 28. Zólyom megye a kormány felügyeleti jogának szabályozása tárgyában. 29. Sáros megye a községi és közigazgatási fizetésének az állam által való hordozása végett. 30. Gömör megye a törvényhatósági tisztviselők nyugdíjának az állam által való fedezése iránt. 31. Szolnok-Doboka megye a nem magyar nyelvű keresztneveknek és szavaknak magyar hivatalos szövegben magyar kitéllettel való használata tárgyában. 32. A bpesti szegénygyermek-egyesület választmányának pártolásra felhívása. 33. Községi költségvetések és zárszámadások. 34. Hajdú megye a közérdeklő célok létesítésére felveendő kölcsönök blyegmentesítése tárgyában. Végül azon tárgyak és indítványok, melyek időközben beérkezvén, netáni sürgősüggéknél fogva az állandó választmányának folyó hó 27-én tartandó gyűlésén tárgyalatnának. Nagy-Enyedben, 1885. évi okt. hó 13-án. Csató János, kir. tanácsos-alispán.

— A fenséges trónörökös párt a görögnyelvi vadászatok végett hazarészünkben mulat. A vadászat kitűnő eredménnyel, amennyiben pár nap alatt 5 medve esett el. — Megyénk m. főispánja is 5 fenséges meghívása folytán részt vesz a vadászaton.

— Vancsa János gör. kath. érsek a megyei tanfelügyelő jelentése szerint erőlyes intézkedéseket tett arra nézve, hogy iskoláiban a növendékeknek alkalmuk legyen a magyar nyelv elsajátítására, jelesen megfelelő tantervet dolgoztatott ki s a megnyitott tanévben az oktatás megkezdését tanítóknak szigorúan elrendelte. Csapán a korosabb s a magyar nyelvben járatosabb tanítókat nézve ohajtáná, hogy ezek tekintettel a kezdet nehézségeire, kevésbé szigorú elbánásban részesüljenek.

— A református egyház egyetemes conventje nov. 17-én ül össze és pedig nem Pápán, a mint az utóbbi conventi ülés alkalmával el lett volt határozva, hanem Budapesten. Tárgyalásra eddigelő a következő ügyek vannak kitűzve: A magyarországi egyházi közalap bizottságának jelentése; a vallás- és közoktatásügyi miniszter válasza a fő és közoktatásügyi nyújtandó államsegély ügyében tett felterjesztésre; a Jordán István végrendeleti ügyében kiküldött jogügyi bizottság jelentése; az erdélyi egyházkerület felterjesztése a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a középiskolák látogatására vonatkozó utasításra; némely középiskolának az államsegély tárgyában tett felterjesztése; missziói állomások szervezésére vonatkozó jelentések s az egyházkerület által felterjesztett fellebbezések.

— Az iskolai életből. A Bethlen-főiskola theolog. karának első évi osztálya okt. 13-án tartotta meg szokásos ömerkedési estélyét Sándor Miklós vendéglőjében. Az estély kedélyes hangulatban nem szűkölködött, mit Bakkhoz nedve nem kevésbé mozdított el. Az estélyt fűszereztek a fiatalsághoz illő s a lelkesedés hangján megszólaló pohárköszöntők. Poharat tritettek a barátságért, melynek szent tűzét folyton élesíteni kell az emberi szívből, mert különben az élet hideg évszak. — Üritettek a papságért s közelebből a ref. magyar papságért, hogy az nemes hivatását töltse be, melynek főurója a keresztény szeretet, s hogy hazafiai kötelességét teljesítse, mely abban áll, hogy a hirtelen jövő szél ellenében se hagyja kialsadni a szívekből a hazafiai szeretet és lelkesedés lángját. A társaság 12 órakor oszlott el. — Ugyancsak a főiskola gymn. VII-ik osztálya e hó 14-én táncestélyt rendezett az „Erdélyi magyar közművelődési egyesület” javára s mely a milyen sikeresnek ígérkezett a nemes czél érdekében, éppen oly sikertelen volt. Oka abban keresendő, hogy a rendezőség igen „zártkörű” akarta tenni, mely az ilyen czél érdekében itt, városunkban kivihető ugyan, de

esékely eredménnyel. Különben ez a rendezőség részéről egy kis tapintatlanságra mutat, mely elnézhető, mivel a rendezőség ifjú esze még ezután edződik meg erre vonatkozó tapasztalatokkal. A fiatalság meglehetősen volt képviselve, csak a hölgyek voltak kevesen, ugyanúgy, hogy Terpszükhoréának a tánc istenasszonyának mozdulatait sokan nem tudták társasan lejteni. — A Bethlen-főiskola ifjusága megkapta szünetidejét a szünetre. Kezdetét vette okt. 15-en delután 3 órakor s tart nov. 2-ig. Boldog időtöltése legyen a nemes ifjuságnak az annyira kedves szüneten!

— A Bethlen főtanoda VII-ik gymn. osztálya által október hó 14-én rendezett táncmulatság alkalmával a tiszta bevétel összesen 20 frt volt. Felülfizettek: Váro Ferenc igazgató ur 1 frt. Vincze Dániel tanár ur 40 kr. Czirner József ur 50 kr. Nuriásány Jánosné ő nagysága 80 kr. Józsa Zsigmond IV. theol. 1 frt. Barabás Sámuel II. th. 40 kr. Fejes Áron 40 kr. b. Nyáry László 1 frt 40 kr. Beke Dániel 40 kr. Váraljai József ur 1 frt. — Fogadják érte legmélyebb köszönetnyilvánításunkat. A rendezőség.

— Stern Vilmos gr. Telekynek alsóorbói haszonbérleje 43 éves korában szívizületlenség következtében Alsó-Orbón megelőző rosszullet nélkül hirtelen kimúlt. A szorgalma s egyenes jellege miatt általánosan kedvelt férfiu özvegyt s 8 gyermeket hagyott hátra. Temetése e hó 14-én Tövisen ment vége.

— A budapesti főkapitány Török János felterjesztésére a belügyminiszter az igazságügyminiszterrel egyetértőleg elrendelte, hogy a lottótanárokkal szemben, mint jóvendőmóndókkal, kuruzslókkal kell elbánni s ellenük a kihágásokról szóló törvény 79. §. kell alkalmazásba venni. Ideje is volt, hogy a hiszékeny nép ezen ámitók körmeik közül kiszabadíttassék, kik hitvány ámitásai, hazugságaik által a szegény lutrizó nép nagy részét valóságos adófizetőkkel terék. Ha olyan csalhatatlanul tudják ezen tudori professzor urak, hogy a lutrin, mely számok fognak kijönni, azokat rajkák meg maguk s így jó uyerességhez jutván könnyű szerrel és csalhatatlanul nem lesz szükségük rá, hogy a nép fillereikből elődúskadjanak.

— A kiállítás bezárása Matlekovics államtitkár, mint a kiállítást rendező bizottság elnöke okt. 15-ről körlevelet intézett az összes kiállítóhoz, melyben értesíti őket, hogy a kiállítás nov. hó első napján fog bezárni. Felszólítja ennél fogva a kiállítókat, hogy kiállított tárgyikat nov. 5. és 20-dika közt szállíttassák el és esetleges pénzbeli kötelezettségeiknek még a bezárás előtt tegyenek eleget.

— Rablógyilkosság. Folyó hó 14-én esti 7 és 8 óra közt Nemes Juon ladamosi lakos és ottani kisbíró a mezőről haza menve az alamori és ladamosi mezei ut közt orozva meggyilkoltatott és kirabolattott. — Miután a kisbíró hulláját feltalálták, melyen nem kevesebb, mint tizenhét szurak volt, még azon éjjel értesítették a várnai csendőrséget az esetről, mire az ottani őrsvezető két csendőrral a helyszínre kiszállván, alig pár órai nyomozás után sikerült a gyilkosokat kézrekeríteni, kiknél megtalálták az elrabolt 46 frtot, a gyilkoló kést és a véres ruhát, melyet a tett elkövetésekor viseltek. Jozsi István csendőr-őrsvezető, kinek egyedül tulajdonítható a tett oly gyors kiderítése, az elfogott két fiatal legényt vallatni kezdvén, bevallották körülményesen szörnyű tetteiket. A gyilkosok még nagyon fiatal fráterek; az egyik Dorca Juon alig 19 éves, a másik Dordea Vasília 22 éves; utóbbi a ladamosi oláh pap fia. — Reméljük, hogy a rablógyilkosok elfogják venni mellő büntetésüket — és hogy Jozsi István őrsvezető is kellő jutalmat fog nyerni, melyet meg is érdemel.

— A nagyenyedi októberi vásár a vészjóló híresztelések daczára a legkisebb rendezavarás nélkül folyt le. Szó volt tervehetett gyujtogatásokról, lázadás kitérősséről s egyebekről, miket a felriasztott flantazia alkotni képes a nélkül, hogy az ijestgetőket tetten kapni s alaváló csin-jeiket torokkra forrasztani sikerült volna. — Ugyilászik vevők és eladók egyaránt megvetették a híreszteléseket, mert szokatlan nagyszámmal jelentek meg a vásáron s meddő politikálás helyett igen helyesen kiki dolga után látott. Az általános gazdasági válság hatása alatt az árak ugyan nyomottak voltak. A baromvásáron 1646 drb kisebb-nagyobb szarvasmarha s 100 drb sertés adatott el. A nagyszámmal megjelent ruhakereskedők is megvannak elégedve az elárúttással.

— „A Iohinal fü.” Az „Egyetemes Regénytár” cz. vállalatból, melyet a Singer és Wolfner czég indított meg, vettük a harmadik kötetet, mely Mikszáth Kálmánnak „A Iohinal fü” cz. új elbeszélését tartalmazza. A magyar olvasó közönség sokkal jobban ismeri és kedveli a jeles író. semhogy külön ki kellene emelnünk, hogy ismét szikrázó humorral írt, elejétől végig érdekes, zamatos művel gyarapodott. Meg kell azonban említenünk a mű megjelenési módját mely szerencsés újítást képez könyvpiacunkon. A nevezett vállalat ugyanis tíz ívre terjedő köteteket közöl, melyek csinosan bekötve, ötven kr-ral árulnak és ezen ár mellett a vállalat kiadványai oly példányszámokban kerülnek a közönség közé, melyek nálunk nem közönségesek. Így pl. Mikszáth elbeszélése néhány nap alatt több mind háromezer példányban kelt el. A vállalat ilyformán a magyar írók műveinek az eddiginél jóval jelentékenyebb olvasókört fog hódítani és fordított regényeivel a hazai könyvpiacról lefogja szorítani a hasonló nemű vállalatokat, melyek itt ott nagy elterjedésnek örvendtek. Az „Egyetemes Regénytár” új köteté vig novelláit tartalmazza.

Ny. Wokál János gyorssajtóján Nagy-Enyedben.

Új könyvek kaphatók Wokál János könyvtárában Nagy-Enyedben.

A fekete gyémántok. Dráma 5 felvonásban, hat képben. Irta Jókai Mór. 1 frt 60 kr.
Nemzetes uraimék. Irta Mikszáth Kálmán. Új kiadás. 2 forint 50 krajczár.
Karezag Vilmos. „Szerető szívek” 1 frt 20 kr.
Képzőművészeti tárgymutató 95 képpel 1 frt.
Magyar történeti életrajzok I. évfolyam, V-ik kötet. 1 forint 80 krajczár.
Elet és irodalom. Szerkeszti Korbuly József. II. évfolyam. 1 frt 50 kr.
Zádor György levelezése Kazinczy Ferenczel. 1823—1831. Közli Zádor Gyula. 1 forint.
Közhasznú Nagyenyedi Naptár 1886-ik közönséges évre. Szerkeszti Löcsey Sp. Lajos. 30 kr.
Amiculi popululi. Calendar pe anul comun 1886. 50 krajczár.

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

DR. MAGYARI KÁROLY
SZILÁGYI FARKAS TÖRÖK BERTALAN

Kiadó-tulajdonos WOKÁL JÁNOS

A VI. gymn. osztályt jó sikerrel végzett, román nyelvet is beszélő solid magaviseletű fiatal ember alóltnál, mint gyakorlónak 120 frt évi fizetés és teljes ellátás mellett alkalmazást nyerhet. A jegyzői teendők elintézése körül jártassággal és errőlí képesítéssel okmánnyal bírók előnyben részesülnek. Bővebbi értekezhetes level útján. — Tövis, 1885. okt. 18-án. Raval N. József, körjegyző.

Sz. 2062—885.
tanács.

Hirdetmény.

Vizakna város aloldiuma kizárólagos tulajdonát képező egész éven keresztül 8 helyen gyakorlandó kocsma regale joga az ehez tartozó négy, esetleg két kocsma helyiséggel együtt, együttesen vagy egyenként, ugyszintén a heti és országos vásárvám és álló pénzsedés 1886. jan. 1-től hat egymásután következő évre a városi tanácsház tanácskozási termében folyó évi október 26-án tartandó nyílt árverésen haszonbérbe fog adatni. Az árverési feltételek a városi tannesház hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt bárki által is megtekinthetők. Zárt ajánlatok csak az árverezés megkezdéséig fogadhatnak el. Árverezni kívánók a kikiáltási összeg 10%-át bánatpénzül letenni kötelesek. Vizakna város tanácsa. 1885. október hó 10-én.

Hirdetmény.

Van szerencsém a magyérdemű közönség becses tudására hozni, miként Nagy-Enyed városára piacznán, közvetlen az O b e r t h-féle gyógyszerár szomszédságában fiók

MÜLISZTRAKTÁRT

állítottam, hol minden osztályu kitűnő liszt- és kásafélék, lencse, borsó, mák nagyban és kicsinyben árusítatik.

Hogy a magyérdemű közönség pártolását annál inkább kiérdemeljem, igyekeztem nemcsak az árak kitűnőségével feltűnni, hanem az árakat is olyan nyomonosan állítottam meg, hogy bármely műalmi liszt az enyémmel nem versenyezhet.

Becsés pártfogásukat kéri

KÖNIGES & COPONY,
brassai műmalomliszt főraktára.

2-4

Gyors és biztos segély gyomorhajok és következményei ellen.

Az egészség megtartása

kizárólagosan a jó emésztés előmozdítása és megtartásán alapszik, mivel ez az alapja az egészségnek a testi és szellemi jólétnek. A legismertebb háziszor, az emésztés előmozdítására az évek óta ismert és kedvelt

cs. kir. szab. gyomorerosító-likör.

Ez a legjobb gyógyhatású füvekből gondosan készítre, különösen és kitűnően használtatik mindennemű emésztési nehézségeknél, névleg étvágyhiány, puffadás, hus és gyomorfájdalmaknál, gyomorgörcs és nyálkaságnál; föleleveníti az emésztés működését és tiszta, egészséges vért alkot. Ezen kitűnő hatás következtében biztos házi szerré vált és általános elterjedésnek örvend.

1 üveg ára 60 kr.

Ezer és ezer elismerő nyilatkozat érkezett, melyek megtekinthetők. Bérmentett levelek alapján szétküldetik utánvét mellett.

Kapható: N.-Enyedben WEKSZLER FERENCZ urnál, vagy a készítőnél

KANN LIPÓT likör-gyáros. 17-10
Budapestben, vaczi-körút 66. szám.

Szerkesztői
Nagy-Eny
A KIADÓHÍV
hová
lap szellemi res
közlemények k
Kiadóhív
Wokál János könyv
hová
az előfizetések és
bérmentesen kü
Kéziratok nem ad

(B.) Bányász
ga, a politikailag
tott irlandiak egy
érzelmeiből kivétel
Egyaránt szolgál
boló dühnek — é
zék” cz. kolozsvai
csére e czim ne
egy komoly teki
ezen czim alá ra
ismerők között n
kelt gyöngye sziv
Azt adták ugyan
barátai (?), hogy
gatással fenyeget
főből álló polgár
épült börtönben
pópa. A megye

A szerkeszt
„barátai” közleme
szik nem állott s
értesülést szerzh
már a távirda
tette tehát a sens
alatt és szétküld
szerkesztőségek
távirda kopog s
kérdi: mi igaz a
futunk a hivatal
mégis felveszik
Jön másik távirda
tovább. — A „G
Gyalázatos j
eljárást azok rés
ságunknak”; — és
háríthatja el az

TA

Álmod

Álmodott a mad
— Ott pihen a
Tavaszi verőfény
Vadmehek fészke
Hűs forrásnak h
Oda esalta közel
Partjái küszött
Fehér szappanví
Kis tündérek jár
Angyali dalt zen
Repdeső fiaí ver
Százszor szebb v
Epedve várt társ
Fiainak mézes l
Egy menyország
S irigy ajkon ne
— Álmodott a
Az igazi öröm i

Álmodott a virág
Benn a rengeteg
— Kis szive ug
Könyvei hullotta
Nem csalódott,
Nem tudott, bár
Kérdezte a madé
Nem tudott ráad
Gyűlölte a napp
Ugy várta az es
És, hogy eljött
Tikkadó ajkáról